



Secretariatul de Stat pentru Culte

RAPORT DE ACTIVITATE

2022

De la înființarea sa în anul 1862 și până în prezent, Secretariatul de Stat pentru Culte (SSC) este principala instituție a statului român care gestionează relațiile dintre stat și organizațiile religioase (culte religioase și asociații religioase) și care elaborează și asigură aplicarea strategiei și politicilor publice în domeniul vieții religioase.

În realizarea obiectivului său general, SSC urmează mai multe **direcții de acțiune**:

- promovează și garantează dreptul la exercitarea libertății religioase a cetățenilor sau rezidenților de pe teritoriul României;
- promovează pluralismul religios și dialogul interreligios;
- monitorizează respectarea legislației naționale și internaționale în domeniul libertății religioase;
- mediază între instituțiile publice și organizațiile religioase și asigură expertiza necesară pentru facilitarea dezvoltării de bune relații între cultele religioase și autoritățile publice;
- inițiază și susține adoptarea și punerea în aplicare a unei legislații adecvate în domeniile care țin de viața religioasă și asigură consultarea cultelor religioase atunci când urmează modificări legislative care afectează activitatea acestora;
- asigură dezvoltarea parteneriatului între stat și culte, în primul rând prin: sprijinirea financiară pentru salarizarea clerului, sprijinirea construirii și repararea unor lăcașuri de cult, susținerea cultelor în derularea unor programe sociale, educaționale și caritabile, în cooperare cu autoritățile publice, sprijinirea unor activități de restaurare a spațiului eclezial pentru promovarea și punerea în valoare a monumentelor istorice aflate în proprietatea cultelor;
- sprijină comunitățile religioase românești de peste hotare care aparțin cultelor religioase recunoscute în România, în vederea păstrării și consolidării identității naționale a românilor de peste hotare;
- reprezintă Guvernul României în relația cu instituții similare din alte țări, la evenimente ale cultelor și asociațiilor religioase, precum și ale unor organizații naționale și internaționale care tratează chestiuni legate de libertatea religioasă, viața religioasă și relația dintre stat și culte;
- acționează pentru creșterea performanței și a transparenței instituționale.

NATURA INSTITUȚIONALĂ ȘI RESPONSABILITĂȚILE SECRETARIATULUI DE STAT PENTRU CULTE

Natura administrativ-politică a SSC impune instituției o serie de principii după care se ghidează în activitatea sa și îi conferă funcții indispensabile într-o democrație:

Este **mediator** între stat și cultele religioase, precum și între cultele religioase. Prin îndeplinirea acestui rol, SSC contribuie activ la păstrarea unui climat de pace socială și bună înțelegere între diferitele comunități religioase.

Asigură punerea în practică a acordării sprijinului financiar cultelor religioase potrivit **principiului proporționalității**, conform *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*. Această lege prevede că sprijinul financiar acordat de stat cultelor religioase trebuie să respecte principiul proporționalității cu numărul de cetățeni care și-au declarat liber apartenența la un anumit cult religios, conform ultimului recensământ (2011).

De asemenea, SSC acționează în vederea respectării **nevoilor reale ale cultelor**, conform principiului stabilit prin *Legea nr. 489/2006*, pentru a asigura o distribuire a sprijinului financiar pentru exercitarea în bune condiții a libertății religioase de fiecare cetățean.

Sprijinirea construirii și reparării lăcașurilor de cult, a proiectelor sociale, educaționale, culturale etc. ale cultelor religioase de către Guvernul României prin SSC este necesară pentru punerea în practică a principiului **subsidiarității**, principiu care stă la baza arhitecturii administrativ-politice a Uniunii Europene. Atunci când nici comunitatea religioasă și nici comunitatea locală nu pot suplini lipsa fondurilor, intervenția SSC se face cu respectarea acestui principiu.

În unele cazuri, efortul bugetar este îndreptat și către detensionarea, pe plan local, a eventualelor relațiilor interconfesionale încordate din cauza diferendului patrimonial.

PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI ALE SECRETARIATULUI DE STAT PENTRU CULTE ÎN ANUL 2022

A. Domeniul legislativ și relația cu Parlamentul României și alte instituții publice

I. Domeniul legislativ

În anul 2022, SSC a inițiat, a susținut sau a avizat următoarele acte normative:

a. Hotărâri ale Guvernului privind Secretariatul de Stat pentru Culte:

- Hotărârea Guvernului nr. 263 din 23 februarie 2022 privind transmiterea, fără plată, în proprietatea unității de cult deținătoare a unui imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea SSC (orașul Pantelimon, str. Rășcoalei nr. 3-5, Cod poștal 077145, județul Ilfov).
- Hotărârea Guvernului nr. 425 din 25 martie 2022 privind transmiterea, fără plată, în proprietatea unității de cult deținătoare, a unui teren aflat în domeniul public al statului și în administrarea SSC (orașul Pucioasa, str. Republicii nr. 139, județul Dâmbovița).
- Hotărârea Guvernului nr. 958 din 27 iulie 2022 privind transmiterea, fără plată, în proprietatea unității de cult deținătoare a unui imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea SSC (municipiul Sfântu Gheorghe, str. Godri Ferenc nr. 2, CP 077145, județul Covasna).

b. Proiecte de acte normative aflate în circuitul de avizare în anul 2023:

- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind recunoașterea calității de cult pentru Asociația Religioasă „Adunărilor lui Dumnezeu din România”.
- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului a unor bunuri imobile și darea acestora în administrarea Secretariatului de Stat pentru Culte (sat Bulgăruș nr. 256, comuna Lenauheim, județul Timiș; și sat Bixad nr. 573, comuna Bixad, județul Satu Mare).

c. Proiecte de acte normative asupra cărora Secretariatul de Stat pentru Culte a formulat puncte de vedere:

- Proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării.

- Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1486/2005 privind asigurarea pazei și protecției obiectivelor, bunurilor și valorilor cu efective de jandarmi.

- Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind darea în folosință gratuită Arhiepiscopiei Bucureștilor a unei părți dintr-un imobil aflat în domeniul public al statului și administrarea Ministerului Afacerilor Interne – Academia de poliție „Alexandru Ioan Cuza”.

- Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Programului manifestărilor prilejuite de Ziua Eroilor – 2 iunie 2022.

d. Alte acte normative referitoare la Secretariatul de Stat pentru Culte:

- Decizia nr. 442/2022 din 24 august 2022 privind eliberarea, la cerere, a domnului Victor Opaschi din funcția de secretar de stat la SSC.

- Decizia nr. 443/2022 din 24 august 2022 privind exercitarea atribuțiilor secretarului de stat al SSC.

II. Relația cu Parlamentul României

Au fost formulate **5 puncte de vedere** referitoare la propuneri legislative ale parlamentarilor, la solicitarea Departamentului pentru Relația cu Parlamentul.

Inițiative legislative asupra cărora SSC a formulat puncte de vedere în anul 2022:

1. Propunerea legislativă pentru modificarea alin. (1) al art. 8 și alin. (1) al art. 9 din Anexa nr. 1 Familia ocupațională de funcții bugetare „învățământ, Capitolul III: Culte, Secțiunea 3: Sprijinul statului pentru salarizarea personalului neclerical al cultelor recunoscute din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (Bp.51/2022).

2. Propunerea legislativă privind asistența spiritual–religioasă în spitale și statutul clerului spitalicesc (Bp. nr. 52/2022).

3. Proiect de Lege pentru completarea Legii–cadru Nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și pentru completarea Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar (Bp. 526/2021; Pl-x. 60/2022).

4. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvice “Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare (Bp. nr. 612/2022).

5. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 1 alin. (1) din Legea nr. 239/2007 privind reglementarea regimului juridic al unor bunuri imobile aflate în folosința unităților de cult (BP535/29.06.2022; L616/2022).

Au fost redactate răspunsuri la **20 întrebări sau interpelări parlamentare.**

III. Relațiile cu alte instituții publice

În realizarea rolului său de mediator între autoritățile statului și cultele religioase, SSC a cooperat cu Ministerul Afacerilor Externe pentru elaborarea diferitelor poziții, prin participarea regulată a reprezentanților săi la reuniunile organizate de MAE și în comisiile mixte cu privire la problematica minorităților naționale și a drepturilor omului, prin răspunsuri și rapoarte de țară ale României privind drepturile omului, libertatea religioasă și relația stat-culte. De asemenea, instituția noastră a cooperat cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și cu alte instituții abilitate în sprijinirea comunităților românești din afara granițelor, a sprijinit alte ministere și instituții publice în rezolvarea diferitelor situații, probleme punctuale și proiecte care presupun participarea cultelor religioase.

B. Măsuri și politici publice

I. Dezvoltarea parteneriatului între stat și culte în domeniile social, cultural, educațional și sprijinul financiar acordat cultelor religioase

Prin *Legea nr. 317/2021 a bugetului de stat pe anul 2022*, cu rectificările bugetare ulterioare, SSC i s-a alocat suma de **1.207.682.000 lei** buget executat în proporție de 99,71%), din care:

- a) 751.909.000 lei pentru alocarea sprijinului statului pentru salarizarea personalului clerical și neclerical al cultelor de pe teritoriul României;
- b) 28.088.000 lei pentru alocarea sprijinului statului pentru salarizarea personalului clerical și neclerical al unităților de cult românești din afara granițelor;
- c) 411.922.000 lei pentru sprijinirea financiară a lucrărilor de construire și reparare a lăcașurilor de cult, precum și pentru alte activități desfășurate de către unitățile de cult aparținând cultelor religioase din România;
- d) 4.746.000 lei pentru Schitul românesc Prodromu de la Muntele Athos;
- e) 5.557.000 lei pentru sprijinirea personalului neclerical angajat în cadrul institutelor de învățământ teologic sau de formare a personalului clerical neintegrate în învățământul de stat;
- f) 5.460.000 lei pentru cheltuielile de întreținere și funcționare a SSC (inclusiv cheltuielile de personal), reprezentând 0,45% din bugetul alocat prin *Legea nr. 317/2021 a bugetului de stat pe anul 2022*, cu rectificările bugetare ulterioare.

Suma de 411.922.000 lei a fost repartizată unui număr de **1.770** de obiective ale unităților de cult (de pe teritoriul României și din afara granițelor) având în vedere principiile proporționalității și nevoile reale ale cultelor.

Între cele mai importante obiective sprijinite financiar pe teritoriul României amintim:

a) Obiective de importanță deosebită ale cultelor

- Catedrala Mântuirii Neamului – Catedrala Națională;
- Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia – Centrul Eparhial Romano-Catolic Alba Iulia, județul Alba;
- Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului – Centrul Eparhial Curtea de Argeș, județul Argeș;
- Arhiepiscopia Romano-Catolică de București – Centrul Social Sinaia, oraș Sinaia, jud. Prahova;
- Cultul Creștin Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România – Institutul Teologic Penticostal, mun. București;

- Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei – Parohia „Sf. Sava de la Buzău”, mun. Buzău, județul Buzău;
- Episcopia Caransebeșului – Centrul eparhial Caransebeș, județul Caraș-Severin;
- Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla – Centrul Eparhial Cluj – „Catedrala Greco-Catolică”, mun. Cluj-Napoca, județul Cluj;
- Episcopia Evanghelică Luterană din România – Cimitirul Lutheran din incinta Cimitirului Central din municipiul Cluj-Napoca, județul Cluj;
- Muftiatul Cultului Musulman – Cimitirul Musulman Domnești, com. Domnești, jud. Ilfov;
- Muftiatul Cultului Musulman – Geamia Murfatlar, oraș Murfatlar, jud. Constanța;
- Arhiepiscopia Târgoviștei – Mănăstirea Nucet, județul Dâmbovița;
- Arhiepiscopia Craiovei – Catedrala „Sf. Ioan Botezătorul”, mun. Craiova, județul Dolj;
- Arhiepiscopia Craiovei – Parohia „Sf. Gheorghe” - Militar, mun. Craiova, județul Dolj;
- Episcopia Giurgiului – Mănăstirea „Sf. Gheorghe” – catedrala episcopală, mun. Giurgiu, județul Giurgiu;
- Episcopia Devei și Hunedoarei – Mănăstirea „Sf. Ap. Petru și Pavel”, mun. Deva, județul Hunedoara
- Episcopia Sloboziei și Călărașilor – Centrul Socio-cultural-educational „Patriarhul Teoctist”, mun. Slobozia, jud. Ialomița;
- Episcopia Romano-Catolică de Iași – Institutul Teologic Romano-Catolic „Sf. Iosif”, mun. Iași, județul Iași;
- Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România - Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România – Institutul Biblic Stupini, mun. Brașov, jud. Brașov;
- Episcopia Ortodoxă Română a Maramureșului și Sătmărlui – Catedrala „Sf. Treime”, mun. Baia Mare; județul Maramureș;
- Arhiepiscopia Romanului și Bacăului – Catedrala „Înălțarea Domnului”, mun. Bacău, jud. Bacău;
- Arhiepiscopia Craiovei – Mănăstirea „Bunavestire” - Grădinari, sat Petculești, județul Olt;
- Episcopia Slatinei și Romanaților – Centrul Eparhial Slatina, mun. Slatina, județul Olt;
- Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților – Centrul Eparhial și birouri „Mitropolit Silvestru”, mun. Suceava, jud. Suceava;
- Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților – Seminarul Teologic Liceal „Mitropolitul Dosoftei”, mun. Suceava, jud. Suceava;
- Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților – Clădire Ecclesiarhie, mun. Suceava, jud. Suceava;
- Cultul Creștin Penticostal – Centrul Social, oraș Otopeni, jud. Ilfov;

- Uniunea Bisericii Creștine după Evanghelie din România – Biserica „Tabor”, sat Luncușoara, județul Suceava;
- Episcopia Alexandriei și Teleormanului – Centrul Eparhial Alexandria, mun. Alexandria, jud. Teleorman;
- Episcopia Alexandriei și Teleormanului – Parohia „Sf. Mina”, mun. Alexandria, jud. Teleorman;
- Arhiepiscopia Timișoarei – Parohia „Pogorârea Sf. Duh” și „Sf. Dimitrie”, sat Giroc, județul Timiș;
- Arhiepiscopia Timișoarei – Centrul ortodox pentru tineret „Sf. Iosif cel Nou de la Partoș”, mun. Timișoara, jud. Timiș;
- Episcopia Hușilor – Centrul Eparhial Huși, municipiul Huși, județul Vaslui;
- Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei – Parohia „Sf. Parascheva”, mun. Focșani, județul Vrancea.

b) Monumente istorice

- Protopopiatul Botoșani – centrul social „Casa Sofian”, mun. Botoșani, jud. Botoșani;
- Arhiepiscopia Bisericii Armene – Catedrala Armeană București, mun. București, Sector 2;
- Federația Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic – „Sinagoga Cerealiștilor”, mun. Bacău, jud. Bacău;
- Centrul Eparhial Roman – Palatul Episcopal, mun. Roman, jud. Neamț;
- Federația Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic – Sinagoga din Cetate Timișoara, mun. Timișoara, jud. Timiș;
- Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timișoara – Mănăstirea „Înălțarea Domnului”, sat Baziaș, jud. Caraș-Severin;
- Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timișoara – Parohia „Înălțarea Domnului” - Timișoara-Cetate, mun. Timișoara, jud. Timiș;
- Episcopia Romano-Catolică de Timișoara – Catedrala Romano-Catolică din Timișoara.

c) Principalele obiective social-filantropice

- Centrul Eparhial Cluj-Napoca – Centrul misionar-social Sf. Apostol Andrei”, municipiul Cluj-Napoca, Cluj;

- Centrul eparhial romano-catolic Iași – Centrul Social „Fericitul Anton Durcovici”, sat Săbăoani, jud. Neamț;
- Comunitatea Penticostală Piatra Neamț – Centrul social, jud. Neamț;
- Centrul eparhial Sibiu – Centrul de zi pentru copii (Grădinița socială Sf. Nicolae), oraș Cisnădie, județul Sibiu.

d) Principalele activități cultural-religioase

- Episcopia Greco-Catolică de Oradea, Centrul Eparhial Oradea – Simpozionul internațional „Martirii, reconciliere și unitate”, mun. Oradea, 13-15 octombrie 2022;
- Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, Centrul Eparhial București – Evenimentul cultural-religios „Rugă pentru pace”, București, 2 Aprilie 2022;
- Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, Centrul Eparhial București – Evenimentul „Venite Adoremus”, București, 19 Decembrie 2022;
- Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie din România - Conferința „Prezent și viitor în educația din Biserica Creștină după Evanghelie”, București, 29-30 Iunie 2022;
- Administrația Patriarhală – Simpozionul „Importanța rugăciunii în viața eclezială și personală a credincioșilor”, București, 9-13 octombrie 2022;
- Administrația Patriarhală – Conferința națională „Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească – Lumina isihastă în arta bisericească. Slava lui Hristos pe Muntele Tabor și aureola sfinților”, ediția a IX-a, București, 13-16 Noiembrie 2022;
- Cultul Baptist - Comunitatea Bisericilor Creștine Baptiste București – Simpozionul „Biserica Golgota din București – 110 ani de mărturie și misiune creștină baptistă”, București, 26 Decembrie 2022;
- Episcopia Caransebeșului – Eveniment cultural-religios „Zilele credinței și culturii în Episcopia Caransebeșului”, ediția a XV- a, mun. Caransebeș, 1 mai-7 mai 2022;
- Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului – Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, Cluj-Napoca, 26-27 august 2022.

II. Sprijinirea comunităților românești din diaspora

Sprijinirea comunităților românești din afara granițelor în vederea păstrării identității lingvistice, religioase și naționale a acestora a fost și în această perioadă o preocupare a SSC.

Secretarul de stat pentru Culte și alți reprezentanți ai instituției noastre au participat la întâlnirile interinstituționale organizate în vederea coordonării acțiunilor instituțiilor implicate în sprijinirea comunităților românești din afara granițelor.

În anul 2022, SSC a acordat sprijin financiar comunităților religioase ale românilor din afara granițelor, după cum urmează:

- În conformitate cu prevederile Legii nr. 153/2017, Cap. III - Culte, a fost alocată suma **471.200 euro/lună**, reprezentând sprijin la salarizare pentru **850** de persoane clericale și sprijin la salarizare pentru **59** de persoane încadrate pe posturi neclericale.

- Pentru Schitul românesc Prodromu de la Muntele Athos s-a alocat suma de **960.000 de euro**, conform *Legii nr. 114/2007*, modificată și completată prin O.U.G. nr. 113/9 iulie 2020 pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 114/2007 privind sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc „Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia.

- Din suma de 411.922.000 lei alocată sprijinirii financiare a lucrărilor de construire și reparare a lăcașurilor de cult, precum și pentru alte activități desfășurate de către unitățile de cult aparținând cultelor religioase din România, au fost alocate unităților de cult din diaspora **9.868.000 lei** pentru **47** de obiective.

Dintre obiectivele importante sprijinite financiar:

- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Martin de Tours și Sf. Nectarie”, Tours (Franța);
- Administrația Patriarhală – Schitul Prodromu, Muntele Athos (Grecia);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Anastasia Romana”, Genzano di Roma (Italia);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. și Dreptul Simeon și Sf. Prorociță Ana”, Pescara (Italia);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Ghelasie de la Râmeț”, Rimini (Italia);
- Arhiepiscopia Majoră Greco-Catolică de Alba Iulia și Făgăraș – Biserica „San Salvatore alle Coppelle”, Roma (Italia);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Cuthbert și Sf. Beda Venerabilul”, Durham (Marea Britanie);
- Administrația Patriarhală – Centrul Eparhial Bălți (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Dumitru”, mun. Cahul (Republica Moldova);

- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Pantelimon”, catedrala episcopală, mun. Cahul (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Toți Sfinții Români”, sat Cania (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Martiri Brâncoveni și Sf. Pantelimon”, oraș Căușeni (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Centrul Eparhial Chișinău (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Gheorghe și Cuv. Stelian”, mun. Chișinău (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Nicolae”, oraș Cimișlia (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, sat Climăuți (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, sat Cucoara (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Acoperământul Maicii Domnului”, oraș Dondușeni (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Nicolae și Sf. Ștefan cel Mare”, mun. Edineț (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, sat Feștețița (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Gheorghe și Învierea Domnului”, sat Giurgiulești (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Pogorârea Duhului Sfânt”, sat Răzălăi (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Mănăstirea „Sfânta Treime”, sat Roșu (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Sf. Martiri Brâncoveni”, oraș Soroca (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Mănăstirea Eroilor, sat Stoianovca (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Mănăstirea „Sf. Proroc Ilie”, sat Teșcureni (Republica Moldova);
- Administrația Patriarhală – Parohia „Pogorârea Sfântului Duh” - Biserica Albă, Bela Crkva (Serbia);
- Administrația Patriarhală – Centrul Eparhial Giula (Ungaria).

C. Activitatea de avizare și relații publice

1. **Asociații religioase înființate conform Legii nr. 489/2006.** Au fost analizate **2** dosare primite de la asociații care solicitau avizul consultativ al SSC, prevăzut de art. 41 alin. (2) din Legea nr. 489/2006 în vederea înființării/transformării de/în asociații religioase. Ambele au primit aviz favorabil.

2. **Documente emise de unități de cult în vederea apostilării.** Au fost avizate **17** de certificate de botez religios și **2** certificate de căsătorie religioasă pentru cetățeni români care pleacă în străinătate sau sunt deja stabiliți în străinătate.

3. **Acordarea și prelungirea vizei pentru misionari străini, conform O.U.G. nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România.** În decursul anului 2022 au fost avizate **308** solicitări de obținere/prelungire a vizei de ședere în România a misionarilor străini care își desfășoară activitatea în cadrul cultelor și asociațiilor religioase.

4. **Luarea în evidență a organizațiilor neguvernamentale înființate potrivit O.G. nr. 26/2000.** Au fost analizate **6** dosare potrivit art. 52 alin. (1) din O.G. nr. 26/2000, fiind luate în evidență **4** asociații.

5. **Pașaport diplomatic.** Au fost soluționate **11** solicitări din partea cultelor religioase privind eliberarea de pașapoarte diplomatice, conform Legii nr. 248/2005 privind regimul pașapoartelor din România.

D. Cooperarea cu misiunea de audit a Curții de Conturi

În perioada 28 februarie – 23 mai 2022 o echipă de auditori publici externi din cadrul Departamentului VIII al Curții de Conturi a României a efectuat misiunea de audit financiar al contului de execuție și al bilanțului contabil încheiate de SSC pe anul 2021.

Potrivit Raportului de Audit Financiar, instituția noastră a fost apreciată pentru **modul eficient și corect de gestionare a fondurilor publice** destinate sprijinirii financiare a cultelor religioase din România. Pentru aceste considerente, Curtea de Conturi a României **a emis SSC Certificatul de Conformitate**, care atestă că în gestionarea activităților instituției noastre s-au respectat întocmai toate prevederile legale în vigoare. Este al treilea an consecutiv când instituția noastră primește Certificatul de Conformitate al Curții de Conturi a României.

De-a lungul timpului, SSC a pus în aplicare toate măsurile dispuse de auditori publici externi din cadrul Curții de Conturi a României.

E. Activități specifice ale Secretariatului de Stat pentru Culte

I. Participări ale secretarului de stat la evenimente religioase, conferințe și simpozioane și întâlniri având ca temă libertatea religioasă:

Ianuarie

- Participare la slujba de Te Deum ocazionată de împlinirea a 163 de ani de la Unirea Principatelor Române – Catedrala Patriarhală.
- Participare la Ceremonia dedicată Zilei Internaționale de Comemorare a Holocaustului și comemorării victimelor Pogromului legionar antievreiesc din București. – Templul Coral.
- Participare cu alocuțiune la înscăunarea celui de-al 32-lea episcop al Bisericii Unitariene Maghiare, István Kovács – Cluj-Napoca.

Februarie

- Participare cu alocuțiune la evenimentul “Ministerul Cultelor – 160 de ani de la înființare”, organizat de Academia Română și SSC – Aula Academiei Române.

Martie

- Participare la Sf. Liturghie solemnă prilejuită de hramul catedralei romano-catolice Sf. Iosif din București.
- Întrevedere la Palatul Victoria cu Prim-ministrul Nicolae Ciucă, delegația condusă de CEO-ul American Jewish Joint Distribution Committee, Ariel Zwang și președintele FCER, Silviu Vexler.
- La sediul SSC a avut loc o întrevedere a Secretarului de Stat pentru Culte Victor Opaschi cu o delegație condusă de prof. univ. dr. Otinel Bunaciu, Decanul Facultății de Teologie Baptistă din cadrul Universității București și dl. Elijah Brown, Secretarul General al Alianței Mondiale Baptiste.

Aprilie

- Participare cu mesaj la masa tradițională “IFTAR” prilejuită de luna Ramadanului – Radisson BLU Hotel București.

Mai

- Participare cu mesaj la evenimentul dezvelirii și binecuvântării monumentului dedicat Reformei Protestante – Parcul Sălii Palatului, București.

- Participare cu alocuțiune la reînălțarea Sinagogii din Cetate – Timișoara.
- Participare cu alocuțiune la evenimentul dezvelirii statuii principelui Transilvaniei, Gabor Bethlen, cu ocazia împlinirii a 400 de ani de la înființarea Colegiului Academic, alături de președintele Ungariei, Novak Katalin, vicepremierul Guvernului României, Kelemen Hunor și de episcopul Eparhiei Reformate din Ardeal, Kato Bela – Alba Iulia.
- La invitația ambasadorului Marii Britanii la București, E.S. Andrew Noble, participarea secretarului de stat pentru culte, Victor Opaschi, la ceremonia de investire a noului capelan al Bisericii Anglicane din București, dr. Nevsky Everett.
- Participare cu alocuțiune la sfințirea lăcașului de cult din Bonn (Germania) al Mitropoliei Ortodoxe Române a Germaniei, Europei Centrale și de Nord.
- Participare cu alocuțiune la acțiunea culturală “Mitropolitul Ambrosie, personalitate providențială pentru unitatea Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi. 76 de ani de la recunoașterea oficială a Bisericii Ortodoxe de Rit Vechi din România”. – București – Măgurele.
- Participare cu alocuțiune la A V-a ediție a festivalului dedicat Zilei Limbii și a Teatrului Idiş din România – Federația Comunităților Evreiești din România – Templul Coral.
- Participare cu alocuțiune la vernisajul expoziției “Papa Francisc – Pelerin în România, 3 ani de la vizita apostolică”, eveniment organizat de Muzeul Național de Istorie a României (MNIR) și Arhiepiscopia Romano-Catolică de București. – Sala Lapidarium – Muzeul Național de Istorie a României.

Iunie

- Participare cu alocuțiune la celebrarea Sărbătorii Fericiților Episcopi Martiri Greco-Catolici Români. La eveniment au participat și Cardinalul Leonardo Sandri, Prefect al Congregației pentru Bisericele Orientale și Excelența Sa Miguel Buendia, Nunțiul Apostolic în România și Republica Moldova. – Catedrala Blaj.
- Participare la manifestările dedicate sărbătorii Aducerii Moaștelor Sfântului Ioan cel Nou la Suceava și împlinirii a 500 de ani de la sfințirea Bisericii cu hramul “Sfântul Gheorghe” – Suceava.

Iulie

- Participare cu declarație la Conferința Ministerială Internațională privind Libertatea Religioasă sau a Credenței – Londra.
- Participare cu alocuțiune la aniversarea a 620 de ani de la înființarea Eparhiei Armene din România, alături de Sanctitatea Sa Karekin al II-lea, Patriarhul Suprem și Catolicos al tuturor armenilor și de P.S. Varlaam Ploieșteanul, Episcop Vicar Patriarhal – Catedrala Ecimiadzin.

- Participare cu mesaj la aniversarea zilei de naștere a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române – București.

August

- Participare cu alocuțiune la ceremoniile dedicate sărbătorii Sfântului Ierarh Nifon, Patriarhul Constantinopolului și Mitropolitul Țării Românești – Târgoviște.

Septembrie

- Participare cu mesaj la aniversarea a 15 ani de la întronizarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel – Palatul Patriarhiei, București.

Octombrie

- Participare cu discurs la Conferința Regională *Religious Freedom – Contemporary Policies and Challenges in the World* – Bratislava, Republica Slovacă.

- Participare cu alocuțiune la Simpozionul „Importanța rugăciunii în viața eclesială și personală a credincioșilor” – Palatul Patriarhiei, București.

- Participare cu alocuțiune la evenimentele cultural-religioase ocazionate de împlinirea a 30 de ani de la reactivarea Mitropoliei Basarabiei – Chișinău, Republica Moldova.

Noiembrie

- Participare cu alocuțiune la Conferința națională „Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească – Lumina isihastă în arta bisericească. Slava lui Hristos pe Muntele Tabor și aureola sfinților” – Palatul Patriarhiei, București.

- Participare cu mesaj la consultarea interinstituțională despre strategia privind sprijinirea românilor de pretutindeni – București.

- Participare cu mesaj la decernarea premiului „Europa Noastră”, Biserica Unitariană Maghiară – Cluj-Napoca.

Decembrie

- Participare cu alocuțiune la instalarea noului episcop al Eparhiei Reformate de pe lângă Piatra Craiului, E.S. Bogdán Szabolcs János – biserica reformată din Crasna, jud. Sălaj.

- Participare cu mesaj la aniversarea zilei onomastice a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel – Palatul Patriarhiei, București.

II. În context internațional

Pentru SSC, cel mai important eveniment pe plan extern din anul 2022 în domeniul protejării și promovării libertății religioase l-a reprezentat aderarea României la Alianța Internațională pentru Libertatea Religioasă sau a Credinței (International Religious Freedom or Belief Alliance – IRFBA). Încă de la început menționăm suportul extraordinar de care am beneficiat din partea ministerului Afacerilor Externe, fără de care România nu ar fi reușit să adere la IRFBA. SSC și-a stabilit un obiectiv prioritar din a promova libertatea religioasă și modelul românesc al relațiilor dintre stat și culte la nivel internațional. Am considerat că expertiza României în domeniul libertății religioase este foarte importantă și poate folosi ca model de bune practici pentru promovarea, protejarea și garantarea dreptul fundamental la libertate religioasă în lume.

IRFBA a fost înființată în data de 5 februarie 2020, la inițiativa Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii, cu scopul de a promova și proteja libertatea religioasă pe plan internațional. IRFBA este o rețea de state care lucrează împreună pentru promovarea libertății religioase în întreaga lume

Statutul de membru al Alianței presupune, pe lângă asumarea principiilor și recunoașterea garantării libertății religioase, participarea la reuniunile ministeriale internaționale anuale. În subsidiarul acestor reuniuni anuale internaționale, calitatea de membru implică participarea la întrunirile plenare lunare sau la evenimente ocazionale, cerute de contextul internațional al respectării dreptului de exercitare al libertății religioase sau de credință. Obiectivele principale ale reuniunilor ministeriale internaționale sunt: prevenirea abuzurilor motivate religios, condamnarea țărilor care încalcă libertatea exercitării convingerilor religioase, promovarea importanței respectării libertății religioase și generarea unor proiecte concrete în acest sens.

III. Politica ușilor deschise

Secretarul de stat pentru culte a pus în practică o politică a ușilor deschise, având discuții cu șefi de culte, ierarhi, clerici, alți reprezentanți ai cultelor și asociațiilor religioase, precum și cu reprezentanți ai Parlamentului, Guvernului, ai altor autorități publice centrale și locale, reprezentanți ai societății civile, ai mass-media și cetățeni care au apelat la expertiza, competențele și capacitatea de acțiune ale SSC.

F. Prioritățile Secretariatului de Stat pentru Culte

SSC este una dintre puținele instituții guvernamentale al cărei principal obiect de activitate îl constituie dezvoltarea relațiilor cu un segment al societății civile. Comunitățile religioase din România, care integrează peste 99,8% din populația rezidentă a României sunt, conform legii, organizații de drept privat și de utilitate publică, fiind așadar părți ale societății civile.

Ca urmare, SSC are ca misiune principală sprijinirea exercitării libertății religioase de către cetățeni conform principiului **neutralității** statului român în materie de convingeri și credințe religioase și filosofice.

I. Dezvoltarea dialogului și parteneriatului cu organizațiile religioase, ca părți ale societății civile prin: sprijinirea activităților cultelor religioase și consultarea acestora pe domenii cu impact asupra vieții religioase.

II. Sprijinirea comunităților românești din afara granițelor, inclusiv prin continuarea cooperării cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și cu celelalte instituții abilitate.

III. Dezvoltarea relațiilor instituționale cu **asociațiile religioase și asociațiile și fundațiile care au și scopuri religioase**, organizate în baza O.G. nr. 26/2000, pentru o mai bună cunoaștere a tuturor actorilor vieții religioase din România și o mai bună valorificare a potențialului lor de participare la dezvoltarea societății românești.

IV. Continuarea politicii de dezvoltare a dialogului cu organizațiile neguvernamentale, cu mass-media și cu cetățenii, inclusiv prin publicarea de materiale informative și o utilizare mai eficientă a resurselor de comunicare existente.

SSC a continuat colaborarea cu Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale Ion. I.C. Brătianu” al Academiei Române în realizarea celei de-a treia ediții a *Barometrului Vieții Religioase din România*. Prezentarea celei de-a treia ediții a barometrului a avut loc în data de 14 decembrie 2022, în Aula Academiei Române, fiind transmisă on-line pe platforma „privesc.eu”. Acest instrument sociologic a fost cel mai bun mod de lansare publică a unei platforme de identificare a principalelor mize ale agendei vieții religioase din România dar și a unei platforme naționale pentru dezbatere publică a acestor chestiuni. Este o cale bună pentru inițierea unor politici publice sau a unor inițiative de optimizare inclusiv a domeniului legislativ.

Barometrul evaluează percepția românilor cu privire la problematica religioasă, pe multiple dimensiuni:

- Cât de religioși sunt românii.
- Cum percep aceștia relația dintre stat și culte sau libertatea religioasă în România.
- Relația dintre religiozitate și apartenența României la Uniunea Europeană și NATO.
- Care este prezența și influența religiei în viața publică din România.

V. Continuarea activităților de prelucrare, sistematizare și organizare a Arhivei instituției prin: ordonarea arhivei pe departamente conform nomenclatorului arhivistic, grupare în funcție de necesitatea aplicării lor (unități de cult, regiuni, etc.), aranjarea în ordine cronologică a documentelor, propunerea pentru selecționare și inventarierea fondului arhivistic. Arhiva instituției noastre conține documente care fac parte din Fondul Arhivistic Național. Conform prevederilor legale în vigoare, SSC este în proces de inventariere a acestora și pregătire în vederea predării către Arhivele Naționale.

VI. Dezvoltarea capacității administrative a instituției **prin finalizarea digitalizării activităților instituției.**

SSC are două aplicații informatice pentru eficientizarea procesului de alocare și justificare a sprijinului financiar alocat unităților de cult de la bugetul de stat și pentru corelarea tuturor informațiilor gestionate. Acestea au fost dezvoltate în ultimii 6 ani și oferă informațiile necesare prelucrării corespunzătoare a datelor referitoare la sprijinul financiar acordat unităților de cult de către SSC.

În anul 2022, s-a realizat **ultimul pas în digitalizarea activităților instituției noastre prin extensia aplicațiilor informatice, crearea de fluxuri automate, integrarea cu semnătura electronică și prin modulul de registratură electronică care include arhivarea electronică a documentelor privind sprijinul financiar acordat pentru salarizarea personalului clerical și pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult.**

VII. În cadrul proiectului „**Consolidarea sistemului de management prin implementarea Cadrului comun de autoevaluare (CAF) și sistemului de management al calității conform ISO 9001:2015**”, în anul 2022 s-a inițiat implementarea sistemului de management al calității la SSC. Procesul va avea ca finalitate, în anul 2023, obținerea certificării SSC conform cerințelor standardului internațional ISO 9001:2015.